

Pepermunt, de Marine en zaaigoed

INLEIDING

Pepermunt, de Marine en zaaigoed

Krabbendijke, een dorp aan de Oosterschelde, een boerendorp met drie christelijke kerken. Daar ben ik opgegroeid, daar ben ik naar school gegaan en daar kreeg ik mijn calvinistische opvoeding.

Een gesloten dorpsgemeenschap met sociale controle. Iedereen kent iedereen. Daar wonen vooral mensen met bekrompen denkbeelden, die hun boterham verdienen op het land of in de boomgaard, op de veiling of in de conservenfabriek. Destijds een dorp met neringdoenden en met karig bedeelde arbeiders.

Bij de stormramp van 1953 is het dorp, omringt door zwakke binnendijken, niet ondergelopen. Bij een gedwongen evacuatie bleef het gezin thuis. Moeder wilde niet weer de afwijzing van de vorige evacuatie in 1944 toen zij aanklopte bij mensen in Zaamslag (Zeeuws Vlaanderen) en daar vanuit het achterhuis werd geroepen: 'Wij willen geen evacués!' 1953 was voor mij, 11 jaar oud, een avontuur.

Opgegroeid in een middenstandsgezin van 7 kinderen werp ik na mijn militaire dienstitijd het gereformeerde juk van me af en vaar een eigen koers.

Na mijn schooltijd volgt een werkzaam leven (1958-1998) bij het Koninklijk Kweekbedrijf en Zaadhandel D.J. van der Have B.V. te Kapelle; van loopjongen tot hoofd reclame en publiciteit. Trouwde met 'een rooms meisje' uit Hansweert! Dat gaf de nodige opschudding. Zo'n huwelijk was immers gedoemd te stranden. Wij vierden ons 50-jarig huwelijksfeest!

Na de VUT in 1998 schreef ik 'De Valreep Beklimmen'. Dat gaat over mijn vakopleiding tot seiner bij de Koninklijke Marine en de zeereis in 1962 naar de West en Nederlands Nieuw-Guinea. In 2022 volgde de autobiografie 'Een eigen koers varen. Pepermunt, de Marine en zaaigoed'.

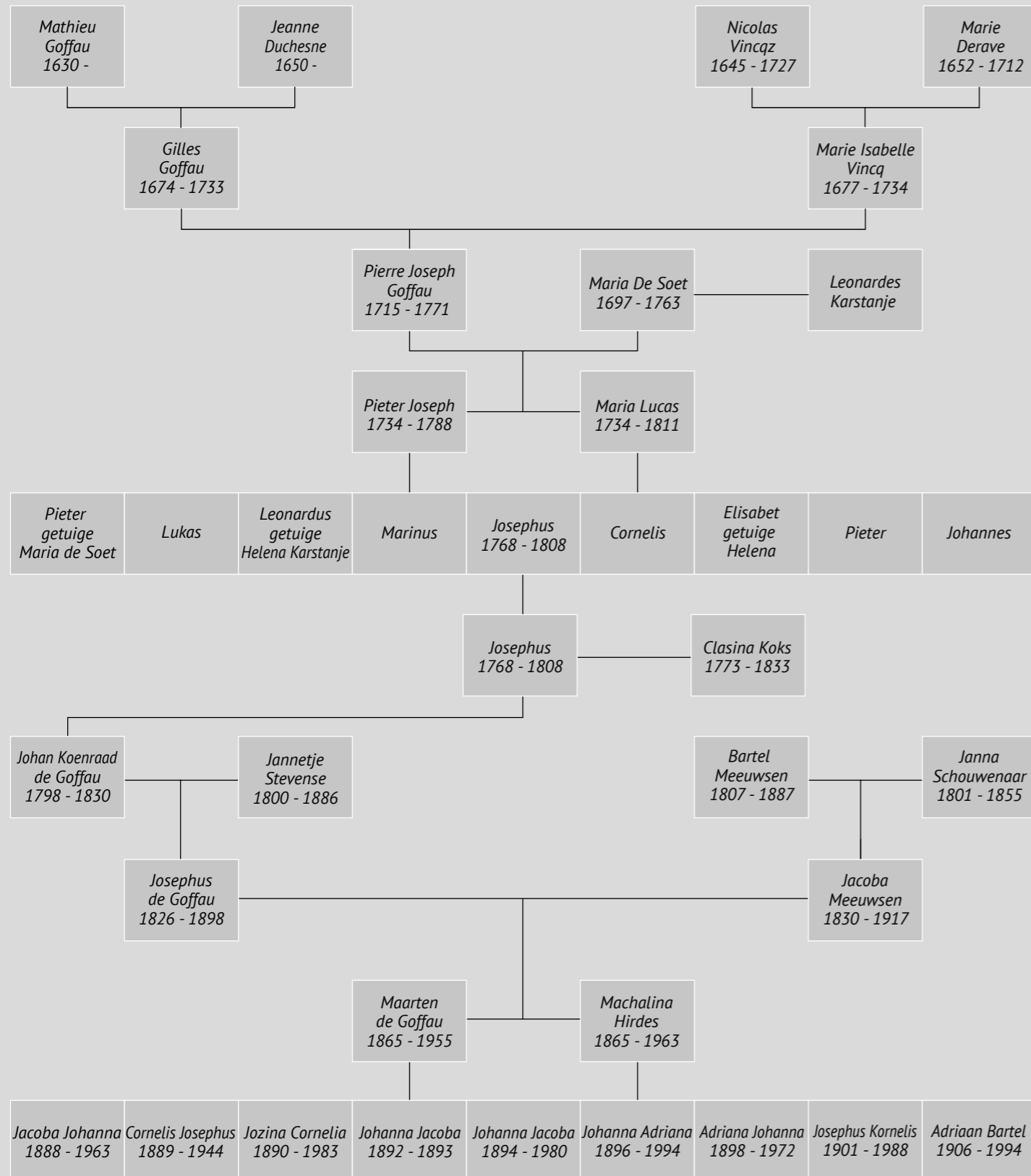
Mart de Goffau

Middelburg, augustus 2022

♂ Pierre Joseph GOFFAU

* 11 mei 1715 (zaterdag) - Binche, 56011, Thuin, Belgique

† Augustus 1771 - Goes, Nederland

Een eigen koers varen

1

AFSTAMMING

Onze familie heet De Goffau, een niet alledaagse achternaam die vragen oproept. Buiten Zeeland zeggen de mensen vaak: 'Die naam heb ik nog nooit gehoord! Is dat soms een Franse naam? Maar al te graag bevestig ik die vraag met: 'Ja, dat klopt,' en voeg hieraan toe, 'van de Hugenoten'. Mijn voorouders woonden op een kasteel in Frankrijk...'

Dat klinkt natuurlijk interessant, maar het is lariekoek! Want mijn neef Stoffel de Goffau heeft de afstamming van onze familie zorgvuldig onderzocht en in 1984 geboekstaafd in de genealogie van de families De Goffau en Van Koeveringe. Geboorte-, huwelijks- en overlijdensdata vindt u hierin over de parenteel van beide families.

Generatie 1

Mijn verre voorouder is Pierre Joseph Goffau, die tussen 1715 en 1771 leefde. Hij was korporaal in het Regiment van de Brigadier Eck van Panthaleon uit Namen, waar de rivier de Samber in de Maas vloeit. Hij is geboren op 11 mei 1715 in Binche bij Namen, Wallonië en gedoopt voor januari 1720. Na verloop van tijd is het voorvoegsel 'de' toegevoegd aan de naam. En zo ontstond onze familienaam De Goffau.

De inwoners van Krabbendijke, Rilland en Waarde maakten daar destijds geen punt van; die zeiden kortweg 'Kefou'; de jeugd bezigde de scheldnaam 'Kefoeter', en ook iedereen op het dorp wist dan dat hiermee de manufacturenwinkel van de Gebroeders de Goffau werd bedoeld.

Pierre was van 1731 tot 1737 gelegerd in Nijmegen en van 1749 tot 1750 te Goes. Hij is op 18-jarige leeftijd getrouwd op 29 november 1733 in Nijmegen met Maria de Soet.

Zij was eerder gehuwd met Leonardes Karstanje. Dochter Helena is gedoopt in 1726. Maria, dochter van Petrus de Soet en Geertruyd Boonebakker, geboren op 13 juli 1697 in Nijmegen, is gedoopt op 30 juli 1697 in de Nederlandse Hervormde Kerk in Nijmegen.

Zij kregen 2 kinderen: een zoon, Pieter Jozeph de Goffau en een dochter, Elisabeth de Goffau. Maria is overleden na september 1763 in Goes. Pieter (Pierre) Joseph is overleden in augustus 1771 in Goes.

Het gezin De Goffau-Hirdes bij de viering van de 65-ste echtvereniging in 1952. v.l.n.r. Adriana Johanna, opa Maarten, opoe Machalina en Jacoba Janna; Johanna Adriana, Janna Jacoba en Jozina Cornelia; Jozephus Cornelis en Adriaan Bartel. De oudste zoon Cornelis Jozephus was al overleden

Vader Adriaan 'werkte thuis in de winkel' en deed de inkoop, voorraadadministratie en het opmeten van vloerbedekking en stoffering, 1972

Maarten de Goffau, lid van de Raad van Toezicht, bij de viering van het 40-jarig jubileum van de plaatselijke Coöperatieve Boerenleenbank, 1949

Leen Butijn koopt een pet in de manufacturenwinkel van Fa. Gebr. de Goffau met een kwinkslag van oom Joost, 1970

Irian Jaya (groot land) krijgt zijn autonomie. Dit houdt in dat de provincie een groot deel van zijn eigen inkomsten mag houden. Bovendien krijgen de lokale bestuurders meer bevoegdheden. Verder mag Irian Jaya haar eigen vlag voeren, krijgt het haar eigen volkslied en een andere naam: Papua, zo meldde het persbureau Antara, Provinciale Zeeuwse Courant, 24 oktober 2001

*Wapenschild Marine-Verbindingsdienst
'kundig en vaardig'*

Nieuw-Guinea-herinneringskruis met de gesp 1962 toegekend aan M. de Goffau, (117372) zeemilicien seiner der 2e klasse

Impressie Hr.Ms. Groningen, onderzeebootjager (1954 - 1981) (olieverfschilderij J. Henneveld, 40 x 70, 2002)

Het touwwerk aan boord van het VOC-schip Amsterdam bij het Scheepvaartmuseum ('s Lands Magazijn) op het marineterrein Amsterdam, waar ik in 1961 de opleiding tot seiner volgde op de Marine Verbindingschool, 2012

FAMILIE DE GOFFAU-VAN DER VOORT

Begin 1963 pak ik de draad weer op om op de zaterdagavond met m'n maats in Goes te gaan stappen. Op de dansvloer bij Krijger op de Beestenmarkt ontmoet ik Stanny van der Voort. Een aardig, pittig meisje met donkerkoper gekleurd haar, marineblauw blouse met opstaand kraagje, blauw-wit geruit rokje en hoge hakjes. Op die dansvloer vertelt ze, dat ze op aandringen van haar moeder, met zus Joke en een vriendin uit Lewedorp, Cora Driedijk, naar Goes zijn gegaan om gezellig te gaan dansen. Van de ontmoeting herinner ik me dat zij later op de avond op m'n schoot zit achterin de laatste bus uit Goes. Voordat de bus in Hansweert een tussenstop maakt, spreken we af elkaar de volgende week weer te ontmoeten. Die zaterdag zie ik al van ver dat ze me opwacht op de hoek van de Wijngaardstraat en de Vlasmarkt. In een flits weet ik het zeker; met haar ga ik mijn leven delen. Tijdens het dansen vertelt Stanny dat ze als hulp werkt in de keuken van het bejaardenhuis Maria-Oord in Hansweert. Bij het afscheid aan het eind van de avond vraagt ze of ik de volgende week kennis wil komen maken met haar ouders.

Een katholiek meisje

Stanny, doet de deur open en herinnert zich jaren later die eerste keer dat ik bij haar thuis op de stoep stond met een zwarte baard, gekleed in een bruin suède jasje met daaronder een grijze kabeltrui. Moeder Mina, een forse blozende vrouw met blauwgrijs haar en bloemetjesjurk, schept meteen een goede sfeer en windt er geen doekjes om: 'Jongen, kom binnen. Jan - een grijze vrij korte man met bleek gezicht, blauwe ogen en kaarsrechte scheiding in het haar - zei het al direct: Als z'n ouders in Krabbendijke wonen dan is de kans groot dat hij uit een gereformeerd nest komt. Niet dat wij dit op zichzelf een groot bezwaar vinden, want Jan komt voor zijn werk bij de PZEM bij veel protestantse mensen over de vloer. Vader Jan beaamt dat de mensen in Yerseke, Krabbendijke en Rilland-Bath, waar hij aan het elektrisch netwerk werkt, hem altijd vragen binnen te komen om een kopje koffie te drinken. Moeder Mina: 'Wat zeggen jouw ouders er zelf van dat je omgang hebt met een katholiek meisje? Dat zullen ze wel bezwaarlijk vinden en liever zien dat je met een protestants meisje thuiskomt.' Ik draai om de hete brij heen en vertel over de situatie thuis: vader en moeder met zeven kinderen, dat vader en oom Joost samen een manufacturenwinkel hebben en dat ik na mijn militaire dienstplicht bij de marine weer werkzaam ben bij VanderHave te Kapelle. De ouders van Stanny vertellen heel trots te zijn op hun drie dochters. Moeder Mina zegt dat ze veel aanloop heeft van de kennissen uit de buurt die koffie komen drinken; dat een alleenstaande overbuurman dagelijks en de collega's en

Stanny van der Voort verraste me met haar portret, 1963

*Stanny, geportreerd in de
Grachtstraat te Kapelle
omstreeks 1980*

*De woonkamer met open keuken
in de Grachtstraat te Kapelle
1975-2000*

Machalieu Busch-de Goffau tijdens een vakantie in Renesse, circa 1975

Nichtje Esther Busch goedlachs en niet op haar mondje gevallen, 1972

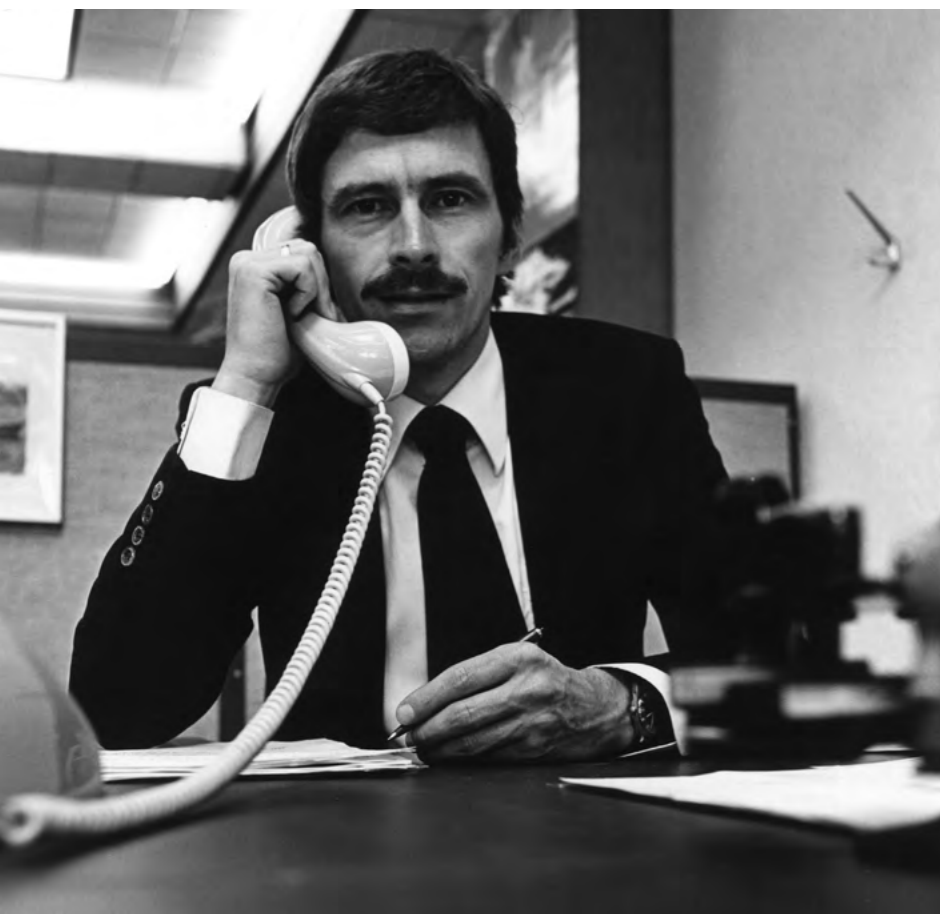
Nichtje Erna en neefje Jan-Jaap Weststrate maken voor het eerst kennis met het fenomeen televisie, 1972

Op het perron in Roosendaal wacht een spoorwegbeambte op de goederen van een trein uit Vlissingen, omstreeks 1980

De aandacht van de marktkoopman is afgeleid, Waterlooplein, Amsterdam, jaren '70

Jaap Zuidweg, administratief taalvirtuoos op de buitenlandse afdeling grassen, de rechterhand van directeur David Vermerris

Hoofdvertegenwoordiger Piet de Visser determineert, samen met directeur David Vermerris, de samenstelling van een graszaadmengsel

In het programma 'Studio Vrij' werd aandacht geschonken aan tuinieren, 4 april 1973

VanderHave selectiegrassen op TV. DAWSON, fijnbladig roodzwenkgras, draagt de naam van de Engelse kweker, 4 april 1973

Chris Korstanje, chef onderhoudsdienst bij VanderHave, richtte Bouviers af tot gecertificeerde politiehonden

Een van de eerste VanderHave-stands, met het nieuwe VanderHave logo tijdens de Landbouwbeurs in de Frieslandhallen te Zuidlaren, 1972

Interieur magazijn Ochtman waar een medewerker met heftruck een kist met graszaad lost voor zaadschoning, Kapelle

Rondleiding op het grassenproefveld in de Fredericapolder te Rilland door Piet Bom, assistent grassenkweker, v.l.n.r. Hossein Akrad, Jannes Bathoorn, Piet Bom, Leen van Driel, laborante en Daan Jansen, 60-er jaren

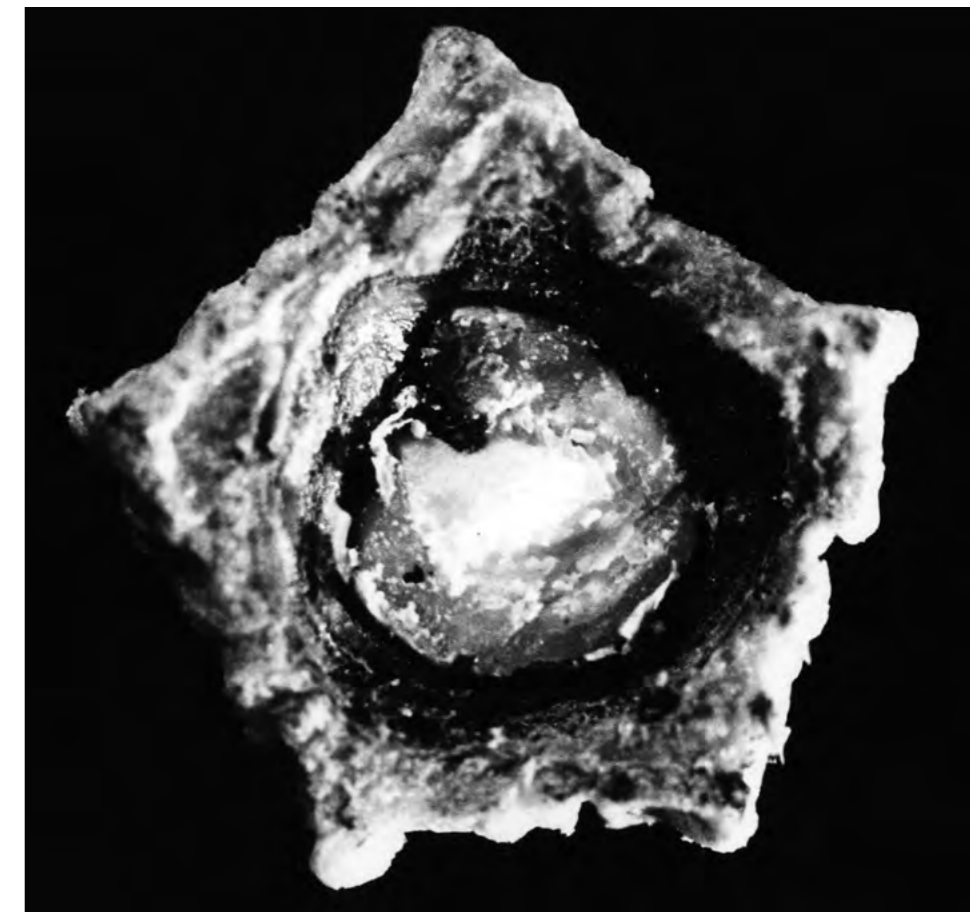

Toon Voskens uit Tilburg tussen zijn koeien met op de achtergrond een Brabantse boerderij

Roodbonte koeien laten zich het grasmengsel VanderHave BG-SUPER goed smaken

Doorsnede van gefractioneerd éénkiemig bietenzaad 3.75-4.25mm

Een volgroeide suikerbiet, goed van vorm en kophoogte voor mechanische oogst

